

Tid Tisdagen den 17 juni 2014 kl 17.05 – 18.20
Plats Bolindersalen, Tekniska nämndhuset
Justerat Onsdagen den 25 juni 2014

Per Ankersjö

Katarina Luhr

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Per Ankersjö (C) ordföranden

Katarina Luhr (MP) vice ordföranden

Jonas Nilsson (M)

Torbjörn Erbe (M)

Per Ola Bosson (M)

Helena Levy (M)

Nils Ingelström (M)

Fredrik Canerstav (S)

Mats E. P. Lindqvist (MP)

Stellan F Hamrin (V) §§ 13-23

Tjänstgörande ersättare:

Magnus Liljegren (FP) för Frida Johansson Metso (FP)

Ellinor Rindevall (S) för Mikael Magnusson (S)

Måns Lönnroth (S) för Åsa Wester (S)

Rikard Warlenius (V) för Stellan F Hamrin (V) §§ 1-12

Ersättare:

Anders Thureson (M)

Eva Runvald (M)

Viktor Strååt (M)

Charles Berkow (MP)

Clara Lindgren (MP)

Rikard Warlenius (V) §§ 13-23

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm, Håkan Andersson, Maria Arwidsson, Hanna Bjelkeland, Gustaf Landahl, Daniel Selin, Kristofer Stjernqvist, Eva Sunnerstedt, Maria Svanholm, Malin Täftefur, Emily Tjäder och Pia Winbladh Högfors samt personalföreträdaren Luis Lopez och borgarrådssekreteraren Albin Ring.

§ 1 Närvarorätt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att ge närvarorätt vid dagens sammanträde till personalföreträdaren Luis Lopez, Maria Arwidsson, Hanna Bjelkeland och Eva Sunnerstedt.

§ 2 Val av justerare och tid för justering

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utser vice ordföranden Katarina Luhr (MP) att tillsammans med ordföranden Per Ankersjö (C) justera dagens protokoll.

Justering sker onsdagen den 25 juni 2014.

§ 3 Anmälan av föregående protokoll

Protokoll 4/2014 från miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde den 20 maj 2014 anmäls.

§ 4 Anmälan av inkomna skrivelser till miljö- och hälsoskyddsnämnden

Inkomna skrivelser m.m. till miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt förteckningar från den 5 juni och den 12 juni 2014 anmäls.

§ 5 Anmälan av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen

Beslut

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen från och med den 21 april 2014 till och med den 23 maj 2014.

Handlingar i ärendet

Lista över delegationsbeslut ur ECOS för delegationsperioden 2014-04-21 – 2014-05-23.

§ 6**Anmälan av protokoll från rådet för
funktionshinderfrågor**

Protokoll 3/2014 från miljö- och hälsoskyddsnämndens och fastighetsnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågors sammanträde den 7 april 2014 anmäls.

§ 7**Åtgärder till följd av arkivinspektion**

Dnr 2014-1850

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens rapport om Stadsarkivets förelägganden.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 9 maj 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP) och Rikard Warlenius (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Fredrik Canerstam m.fl. (S) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
  - 1 Att samtliga förelägganden är åtgärdade senast den 31 mars 2015, förutom de som är relaterade till lokalerna och flytt av förvaltningen.
  - 2 Att i övrigt godkänna förvaltningens förslag till beslut.

Den genomförda arkivinspektionen visade på ett flertal brister i den nuvarande hanteringen av arkiven och allmänna handlingar. Positivt är att förvaltningen har en plan för hur bristerna ska åtgärdas, dock anser vi att en förvaltning som själv utövar tillsyn för sin trovärdighet ska följa uppsatta tidsramar. Anledningen till att förvaltningen säger att de inte kommer kunna åtgärda alla föreläggande till 31 mars 2015 är att de är mycket resurskrävande.

Under flera år har vi fört fram att förvaltningen borde ordna flera sommarjobb som har varit mycket få trots stadens mål. Flera av de åtgärder som behövs göra till följd av arkivinspektion skulle passa som sommarjobb. Här vill vi påpeka att sommarjobb inte enbart behövs ges till gymnasiestudenter utan även till personer som studerar adekvata ämnen på högskole- och universitetsnivå.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegen (FP) och Rikard Warlenius (V).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Fredrik Canerstav m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 8

Överklagande av länsstyrelsens beslut om att återförvisa ärende gällande ljusstörning från övergångsställe, fastighet Staren 12

Dnr 2013-1723

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att yrka på att mark- och miljödomstolen upphäver länsstyrelsens beslut den 8 april 2014, beteckning 5051-29624-2013, och fastställer nämndens beslut den 15 augusti 2013.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att som grund för yrkandet hänvisa till vad som framförs under förvaltningens synpunkter.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 2 juni 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 9**Överklagande av mark- och miljödomstolens dom den 14 april 2014, mål nr M 7342-13, Lidret 6, rörande beslut om miljöstraffavgift****Utveckling av överklagandet till mark- och miljööverdomstolen**

Dnr 2013-6918

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar att fullfölja överklagandet och yrka på att mark- och miljödomstolen meddelar prövningstillstånd och med upphävande av mark- och miljödomstolens beslut den 14 april 2014, mål nr M 7342-13, fastställer miljö- och hälsoskyddsämndens beslut från den 25 september 2013.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar att återropa förvaltningens tjänsteutlåtande som grund för överklagandet.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar att uppdra åt förvaltningschefen att företräda nämnden i ärendet.
- 4 Miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 22 maj 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 10**Riktad kontroll 2013: Ärlig fisk****En rapport från miljöförvaltningen**

Dnr 2014-8021

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna anmälan om rapporten.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna rapporten till Livsmedelsverket.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 3 juni 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP), Fredrik Canerstam m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
  - 1 Godkänna anmälan om rapporten.
  - 2 Överlämna rapporten till Livsmedelsverket.
  - 3 Överlämna rapporten till Landsbyggsdepartementet.

Därutöver anföra följande:

Överfiske, olagligt fiske och orapporterat fiske är stora problem både i EU och utanför. Då det finns brister i fiskeförvaltningen vill många konsumenterna ta ett eget ansvar. För att konsumenterna ska kunna ta sitt ansvar och för att marknaden ska leverera det som konsumenterna efterfrågar behöver informationen vara korrekt. Rapporten visar att så är allt för ofta inte fallet: brister hittades hos fler än hälften av butikerna och grossisterna. Detta trots tillsynskampanjer både 2011 och 2012.

Vi delar förvaltningens slutsats att det skulle gagna konsumenterna om sanktionerna gentemot de som fuskar blev hårdare samt om kontrollen kunde följa hela handelsledet.

Detta är uppgifter för Landsbyggsdepartementet att ta tag i, därför bör rapporten överlämnas till departementet.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP), Fredrik Canerstam m.fl. (S) och Rikard Warlenius (V).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Fredrik Canerstam m.fl. (S) enligt följande:

Att kunden inte ska bli vilseledd är en central faktor i en vardag som myllrar av produkter från världens alla hörn. Med bakgrund i de matskandaler som ägt rum under de senaste åren är det därför mycket bra att förvaltningen genomfört denna uppföljning. Att så mycket som 50 procent av butiker och grossister uppvisar brister måste åtgärdas framledes.

Oavsiktliga misstag på grund av okunskap bör mötas med utökade informations- och utbildningsinsatser för både tillsynspersonal och de företag som kontrolleras. Vi delar även förvaltningens åsikt om att myndighetsöverskridande samarbete behöver utvecklas samt att sanktionerna för fuskare blir hårdare. För att fånga in den kriminella verksamheten är det nödvändigt att gå längre i spårarbetet och att därmed fortsätta genomföra livsmedelskontroller från förvaltningens sida.

Särskilt uttalande lämnas av Rikard Warlenius (V) enligt följande:

Vi noterar att resultatet fortfarande är dåligt och att ytterligare kontroller behövs. Vi vill tillägga att märkning av fisk är extra viktigt pga. Sveriges undantag från EU:s regler om förbud mot försäljning av fisk med för höga gifthalter. Både socialdemokratiska och borgerliga regeringar har med framgång slagits för att svenskar i motsatts till andra länders invånare ska ha rätt att äta giftig fisk (främst fet fisk från Östersjön inkl. strömming). En rätt som dessutom förvägras svenska grisar och kycklingar.

Det är därför viktigt att ursprungsmärkningen är korrekt eftersom Sverige annars riskerar förlora denna rätt och döms till höga böter av Kommissionen.

Själva anser vi för övrigt att denna rätt bör fräntas också invånare i Sverige och att – så länge denna rätt består – all försäljning av giftig fisk ske med särskild markering i disken (ex. genom en dödsskalle).

§ 11

Remiss av förslag till ändringar i förordningen om stora förbränningsanläggningar (2013:252) m fl

Remiss från Naturvårdsverket, ärendenummer NV-07455-13

Dnr 2014-5138

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnamnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnamnden beslutar att tillstyrka förslagen i rapporten.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnamnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 3 juni 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Deltar inte i beslutet

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) anmäler att Miljöpartiet inte deltar i beslutet.

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Fredrik Canerstam m.fl. (S) enligt följande:

Av ärendet framgår att reglerna i flera förordningar tidigare formulerats på annat sätt än vad som behövs för att genomföra kraven i EU:s industriutsläppsdirektiv (IED). Nu föreslås ändringar så att så kallad ”överimplementering” tas bort. Syftet sägs vara regelförenkling.

Av ärendet framgår inte om detta kan leda till att nuvarande miljöskyddsnivån sänks. Vi är skeptiska till att den svenska miljöskyddsnivån sänks till EU-nivå. Sådana sänkningar behöver motiveras bättre än allmänna hänvisningar till ”regelförenklingar”.

§ 12

Programsamråd för Tjurberget 3-8 i stadsdelen Södermalm

Remiss från stadsbyggnadsnämnden, S-Dp 2013-04485

Dnr 2013-4894

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att tillstyrka programförslaget.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 2 juni 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) enligt följande:

Ur miljösynpunkt är förslaget huvudsakligen positivt. Det som bör beaktas mer i programarbetet är hur de av gårdarna, som har en gedigen grönska, kan utvecklas. De av gårdarna som mest består av parkeringsplatser finns inte samma orsak att beakta. Parken bakom byggnaderna kommer att bli aningen mörkare, vilket i sig inte behöver vara negativt, men där detta bör beaktas avseende parkens framtida utveckling, till exempel växtval, platser för parkbänkar osv.

Förslaget kommer definitivt att förändra gestaltningen av

denna del av Ringvägen. Utformningen medger förvisso fler butikslokaler och motsvarande, men ger även ett mer sammanhängande fasadintryck mot gatan, vilket tar bort flera av de utblickar som i dag finns från gatan in mot gårdarna. Vilket av dessa effekter som ger bäst upplevelseresultat ur ett helhetsperspektiv är svårt att säga men man bör i det fortsatta programarbetet noggrannare väga dessa aspekter mot varandra.

Särskilt uttalande lämnas av Rikard Warlenius (V) enligt följande:

Vi vill betona de förslag förvaltningen framför beträffande Klimatanpassning, vilka bör bli norm för allt framtida ombyggande. Sambyggandet av parcellhusen skapar en mycket instängd innegård, vilket tycks kunna skapa problem. Särskild hänsyn måste ägnas denna fråga.

Rent estetiskt utgör höjden på tillbyggnaden mot Ringvägen ett problem samtidigt som de bidrar till skuggningen av gården. Vi förordar av dessa skäl färre våningsplan mot Ringvägen och en utformning av tillbyggnaden som stilmässigt mer överensstämmer med kvarterets ursprungliga stil.

§ 13

Inventering av publika laddmöjligheter för elbilar i Stockholm

Dnr 2014-471

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna rapporten.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att skicka rapporten för kännedom till www.uppladdning.nu.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 2 juni 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP), Fredrik Canerstam m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V) föreslår (se beslutet).

2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

- 1 Godkänna rapporten.
- 2 Skicka rapporten för kännedom till www.uppladdning.nu.
- 3 Skicka rapporten till huvudmännen för berörda laddstationer.

I övrigt anföra följande:

För att styra privatbilismen bort från fossila bränslen krävs fördelar för den som väljer förnybart framför bensin eller diesel. Vi anser att det i denna omställningsprocess måste underlättas för den som väljer elbil framför fossilt. Vad gäller elbilar är det viktigt att man vet att bilen kan laddas och därför är en fungerande och utbyggd infrastruktur för laddning mycket viktigt för en ökad elbilsanvändning i staden. Det är också självklart viktigt att aktuella uppgifter finns att finna på hemsidor och appar så att man lätt kan hitta och använda en befintlig laddstation.

Det finns ett behov av fler snabbladdningsstationer i staden och vi anser av flera anledningar att det är en stor fördel om dessa stationer ligger väl synliga i staden. Detta för att underlätta för elbilsföraren att hitta laddplats men även för att visa potentiella elbilsköpare att det finns goda möjligheter för laddning i staden. I detta sammanhang kan det även finnas fördelar för de elbolag som vill bidra med laddstationer att synas i staden. Det kan även vara lämpligt att inventera behovet av snabbladdningsstationer för taxibilar för att kunna lägga snabbladdningsstationer på de platser som taxiförare har behov av, för att kunna öka andelen eltaxibilar i staden.

Vad gäller normalladdningsstationer är det viktigt att undersöka var behovet av laddstolpar är som störst. Var kan elbilister gynnas bäst, var parkerar arbetande på dagarna, kan större företag uppmuntra till elbilar genom att elbilsförare får gratis parkering med laddmöjlighet, kan man uppmuntra till elbilskörande genom utbyggnad av laddstruktur och gratis parkering på infartsparkeringar/pendlingsparkeringar och vilka idrottsplatser har störst behov av laddstrukturer? Även bilpooler bör undersökas. Vart åker man med sin bilpoolsbil och finns det ett behov av att installera extra laddplatser på välbesökta platser så att "räckviddsångesten" kan minska när man väljer elbil.

Vi anser också att det är av största vikt att bilpooler och laddinfrastruktur prioriteras framför vanliga parkeringsplatser i de fall där nya parkeringar byggs.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP), Fredrik Canerstam m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Magnus Liljegren (FP) enligt följande:

En av de största utmaningarna för att klara klimatomställningen och röra oss mot ett fossilbränslefritt samhälle är omställningen av fordonsparken. Bilen kommer – om än i mindre utsträckning än i dag - att ha en plats som transportmedel även i framtiden. Det är därför av yttersta vikt att omställningstakten mot framtidens fossilbränslefria fordonspark ökar jämfört med idag.

För att nå en fossilbränslefri fordonspark kommer en rad olika tekniker och bränslen att behöva samverka. El- och hybridfordon utgör i detta sammanhang en mycket viktig pusselbit.

I dagsläget finns det dock ett antal hinder för en bred marknadsintroduktion av elfordon. Ett av dem är prisskillnaden jämfört med konventionella fordon. Det finns därför anledning att stimulera denna marknadsintroduktion genom incitament till early adopters. Detta sker också dels på statlig nivå genom exempelvis supermiljöbilspremierna och befrielse från fordonsskatt men också på lokal nivå här i staden genom exempelvis avgiftsfriad supermiljöbilsparkering. Staden har länge legat i framkant vad gäller arbetet med att möjliggöra för en introduktion av elfordon i staden. År 2009 initierade staden arbetet med en omfattande elbilsupphandling som kom att omfatta 296 organisationer och år 2011 antogs en framåtsyftande elbilsstrategi (som sedan under 2013 inarbetades i stadens miljöbilsstrategi) med en rad åtgärder på området. Ett annat hinder som också angrips i såväl elbilsstrategin som miljöbilsstrategin är bristen på laddinfrastruktur. Även här

ligger staden i framkant. Stockholm Parkering AB arbetar enligt miljöbilsstrategin med att införa laddmöjligheter inom bolagets bestånd, och ett bra exempel på detta i närtid är det nya Högalidsgaraget där samtliga 200 parkeringsplatser utrustades med laddinfrastruktur. I budgeten för år 2014 ges dessutom i uppdrag och avsätts medel för att uppföra 10 snabbladdningsstationer och 100 normalladdningsstolpar runt om i staden. I stadens budget för 2014 anges också att stadens samtliga bostadsbolag ska arbeta med att förbereda infrastruktur för elbilar. Även på regeringsnivå arbetar alliansen med fler åtgärder för att öka takten i omställningen av fordonsflottan såsom att utreda ett bonus-malussystem för nybilsförsäljning.

Särskilt uttalande lämnas av Fredrik Canerstav m.fl. (S) enligt följande:

Rapporten visar att situationen med laddstolpar i Stockholm är förvirrande för den som inte är djupt insatt i ämnet. Förutom de olika standarder när det kommer till själva laddkontakt i bilarna, är systemen för betalning allt för många och rapporten visar brister i funktionaliteten. Här bör staden arbeta för en gemensam standard bland aktörerna på marknaden för hur användande och betalning av laddstolparna.

Ett annat problem att laddstolparna saknas på platser där människor rör sig som centrumanläggningar, infartsparkeringar och nära större arbetsplatser. För ska elbilar bli den nödvändiga framgången måste det vara för stockholmarna vara enkla att både hitta och använda i vardagen.

§ 14

Redovisning av rapport: Hur får vi fler miljöbilar?

Dnr 2014-7053

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna rapporten.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna rapporten till Näringsdepartementet för kännedom med anledning av SOU 2013:84 Fossilfrihet på väg.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 6 maj 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Fredrik Canerstam m.fl. (S) enligt följande:

Stockholm stads mål för nyförsäljning av miljöbilar missas stort och landar på 13 % istället för önskade 20 %. I rapporten nämns flertalet orsaker till detta, bland annat brist på information och ekonomiska incitament samt tekniska och politiska risker. Inom samtliga målgruppen upplevs en osäkerhet kring vad som definieras som en miljöbil och hur marknaden för miljöbilar och bränslen ska komma att utvecklas. De som svarat att de har tidigare erfarenhet av en miljöbil uppger dock att de är relativt nöjda.

Vi anser att det är förståeligt, men beklagligt att det råder så stor osäkerhet kring vad som är en miljöbil. Vissa respondenter tror sig ha köpt en miljöbil trots att de inte har det. En absolut miniminivå är att bilägare och nybilsköpare ska kunna få information om vad som är en miljöbil.

Vidare blir det genom rapporten tydligt att många tvivlar på miljöbilarnas framtid och känner osäkerhet inför de politiska incitamentens utveckling. För att motverka denna typ av tvivel krävs långsiktighet och tydliga satsningar. Om staden verkligen avser att uppnå målet på 20% måste detta visas i det praktiska arbetet och inte stanna vid visionära ambitioner. Alla som funderar på att köpa en miljöbil ska känna sig trygga med att de kan tanka bilen också om fem eller tio år.

Det är inte särskilt förvånande att målet på 20% inte har uppnåtts. Vanliga laddstolpar i allmänhet och snabbladdstolpar i synnerhet är alldeles för få och otillgängliga. Tankstationer för biogas är ofta belägna i industriområden och finns inte i samma omfattning som vanliga bensinmackar. Det är helt enkelt lite krångligare att köra miljöbil även i en storstad som Stockholm och så ska det

inte vara.

§ 15

Avfallstransportörer – ett tillsynsprojekt 2012-2013 Redovisning av miljöförvaltningens rapport

Dnr 2012-2439

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna rapporten.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna rapporten till de verksamhetsutövare som omfattas av rapporten.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna rapporten till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 20 maj 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP), Fredrik Canerstam m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
  - 1 Godkänna rapporten ”Avfallstransportörer – ett tillsynsprojekt 2012-2013”.
  - 2 Överlämna rapporten till de verksamhetsutövare som omfattas av rapporten.
  - 3 Överlämna rapporten till Länsstyrelsen i Stockholm.
  - 4 Överlämna rapporten till trafik- och renhållningsnämnden.

Huvudsyftet med reglerna för dokumentation torde vara att förhindra att farligt avfall kommer på villovägar. Av rapporten framgår inte om detta syfte uppnås, det är alldeles för många avvikelser.

Staden bör ha sådana rutiner så att systemet inte undergrävs. Det är inte bra att transportörer som lämnar elavfall med producentansvar till återvinningscentraler inte får inlämningskvitton därför att trafikkontoret i dagsläget inte har något system för kvittohantering. Av rapporten framgår att den verksamhet som tar emot avfallet ska deklarerat det på rätt sätt och ge transportören ett kvitto eller annan dokumentation som visar att avfallet tagits emot. I rapportens uppges att så inte alltid är fallet vilket talar för att ett framtida tillsynsprojekt behöver rikta in sig på de mottagande verksamheterna.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP), Fredrik Canerstam m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Stellan F Hamrin (V) enligt följande:

Det är oklart hur bristen på dokumentation kan samordnas med konstaterandet att i stort sett alla verksamheter följde villkoren.

Den stora bristen på dokument och anteckningar är oavsett detta en brist som måste åtgärdas.

§ 16

Trafikbuller och planering V - utformning av bostäder i trafiknära miljöer

Information om ett projekt

Dnr 2014-7227

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnamnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnamnden beslutar att godkänna rapporten.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 23 maj 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) enligt följande:

Visst är det så som förvaltningen skriver, att bostäder kan byggas även i bullerstörda miljöer. Men formerna för hur detta låter sig göras behöver utvecklas, med hänsyn tagen till vad för slags buller det handlar om. Högfrekvent buller kräver sina lösningar, medan lågfrekvent buller – i synnerhet s.k. stomljud – kräver helt andra lösningar. Det fortsatta arbetet i projektet behöver tydliggöra de olika slags lösningar som behövs för olika slag av buller.

Vidare behövs tydligare beskrivningar av hur närmiljön till sådana bostäder bör utformas. Även om lägenheten i sig blir bullerfri trots en bullrande närmiljö, så kvarstår ändå behovet av möjlighet att kunna vistas på balkonger, gårdar, lekplatser och andra utemiljöer i relativ ro, för att bostadsmiljön inte ska uppfattas så som alltför instängd. Detta kan till exempel göras genom slutna gårdar, placering av andra slags byggnader än bostäder mellan bostadshus och bullerkällan, undvikande av helt släta fasadytor mot bullerkällan och mycket annat.

Särskilt uttalande lämnas av Stellan F Hamrin (V) enligt följande:

Vi föreslår att undersökningen kompletteras med uppgifter om hur minskad trafik kan bidra till lägre buller och därmed till ökat byggande.

§ 17**GrowSmarter****Ansökan till EU kommissionen**

Dnr 2014-1082

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens

förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna anmälan av ansökan.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 6 maj 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 18

Dagvattenstrategi

Stockholms väg till en hållbar dagvattenhantering

Dnr 2014-2182

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt kontorens gemensamma förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden hemställer att kommunfullmäktige godkänner ”Dagvattenstrategi – Stockholms väg till en hållbar dagvattenhantering”.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens, exploateringskontorets, trafikkontorets, stadsbyggnadskontorets och Stockholm Vatten VA ABs gemensamma tjänsteutlåtande från den 15 maj 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP), vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Fredrik Canerstam m.fl. (S) föreslår (se beslutet).
- 2) Stellan F Hamrin (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Tillstyrka förvaltningens förslag till beslut.

Därutöver besluta att tillsätta en central grupp för bedömning

av det stigande havets effekt i ett 100 års perspektiv vad gäller effekter på den föreslagna strategin speciellt vad avser lokalisering i förhållande till ett högsta möjligt vattenstånd i såväl Mälaren som Saltsjön.

Dagvattenstrategin är ganska övergripande och som sådan fullt godtagbar. Vi delar Förvaltningens synpunkter rörande behovet av utbildning och internt informationsmaterial och behovet av ökade personella resurser och externt stöd.

Vi delar också förvaltningens synpunkter vad gäller ökad samordning mellan nämnder och bolag och tydliggjord ansvarsfördelning liksom beträffande utveckling av arbetsprocesser och rutiner i arbetet. Vi delar också förvaltningens synpunkter vad gäller komplettering med uppgifter om lågpunkter i staden och sekundära rinnvägar samt mer detaljerade översvämningsskarteringar.

Därutöver vill vi starkt framhålla behovet av anpassning till det stigande havet vad gäller både dagens åtgärder och framtidens strategi. Stadens utgångspunkt att havet till år 2100, vilket bara är 85 år och inte 100, stiger med högst 0,5 m i Stockholm är inte korrekt. Den nya FN-rapporten (IPCC-5) anger siffran + 0,48 plus 0,2 (regional avvikelse) plus 0,3 (Väst-antarktis), vilket ger siffran 0,98. Johan Rockström angav vid Klimatriksdagen förra veckan motsvarande siffra till 1,5 m. Allt korrigerat för landhöjningen år 2100. Detta innebär att havet långt före år 2100 tränger in i Mälaren. Detta kan temporärt förhindras men då måste åtgärder om detta planeras, beslutas och genomföras.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Magnus Liljegren (FP), vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Fredrik Canerstam m.fl. (S).

Reservation

Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Fredrik Canerstam m.fl. (S) enligt följande:

Stockholm lider av flera dagvattenproblem. I en del stadsdelar, företrädesvis plattare områden oftast bestående av gamla sjöbottnar, så finns ofta en generell översvämningssrisk

vid häftiga skyfall, kraftig snösmältning osv. I andra områden har för mycket vatten hindrats från att nå ner i jordlagren på grund av för stor andel hårdgjorda ytor, vilket påverkar stadsträd och äldre byggnader som står på pålar och där pålarna som inte längre står i vatten på grund av för lite dagvatten ner i marken, börjar förmultna, vilket ger sättningsskador på de hus som vilar på pålarna.

Det är utmärkt att arbetet med en dagvattenstrategi äntligen börjar ta fart. Denna fråga har nu stått still i närmare åtta år. Bra är även att Stockholm Vatten, där högst kompetensgrad om vattenfrågor finns inom Stockholms stad, nu får ett ökat inflytande över hur dagvattenåtgärder lämpligast utformas och hanteras.

Vid all byggnation är det viktigt att dagvattenhanteringsfrågan finns med redan från början. Stadsbyggnadsnämnden och Exploateringsnämnden måste vid hanteringen av byggärenden se till att dagvattenhanteringen är gediget löst, innan en byggnation får påbörjas. Vilka slag av dagvattenhanteringsåtgärder som är lämpliga, måste avgöras för respektive objekt. Detta avgörs av markens beskaffenhet, behovet av tillskott till grundvattnet, behovet av fördröjning av vattenflöden vid skyfall och kraftig snösmältning, vilken slags recipient som dagvattnet hamnar i, slag av klimatutjämnande åtgärder som kan vara lämplig givet omgivningens lokalklimat osv.

§ 19

Ingen Övergödning – Strategi för Stockholms län Remiss från kommunstyrelsen dnr 000518/2014

Dnr 2014-5452

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Magnus Liljegren (FP):

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att i huvudsak bifalla förvaltningens förslag till beslut.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att i övrigt anföra följande:

Strategin berör ett angeläget område. Staden bedriver redan idag på flera håll ett aktivt arbete som syftar till att minska övergödningen i länet. Investeringen i och utbyggnaden av

Henriksdals reningsverk med ny och mer effektiv reningsteknik är ett exempel. Arbetet med stadens framkomlighetsstrategi och andra åtgärder som syftar till att effektivisera och sänka utsläppen från trafiken är ett annat.

Som framgår av strategin behövs det för att kunna komma till rätta med problemen åtgärder på en rad olika områden. Ett av dessa är mycket riktigt produktionen och konsumtionen av livsmedel. Att olika typer av livsmedel har olika stor påverkan är också helt korrekt. Däremot är det allt för diffust att påstå att allt kött per definition skulle vara lika negativt ur klimathänseende eftersom klimat- och miljöpåverkan skiljer sig stort mellan olika typer av kött, hur det är producerat, hur det har transporterats et cetera. Likaså är det näppeligen politikens plats att bestämma över vad människor ska äta. Det valet måste alltid förbehållas den enskilde. Det är också viktigt att ha i åtanke att maten inte bara kan utgå från vad som ger minst miljöpåverkan vid produktion. Lika viktigt är att de som erbjuds mat i stadens verksamheter, såsom skolor, sjukhus och äldreomsorg, får näringsriktig och smakrik mat så att de kan äta sig mätta.

En mycket bättre lösning än ”köttfria dagar” är därför att säkerställa en valfrihet mellan olika rätter. Att erbjuda alternativa rätter har också visat sig leda till mindre matsvinn, vilket också är en viktig parameter i sammanhanget.

Enligt Stockholms stads riktlinjer för skolmåltider i grundskolan ska bland annat lunchen bestå av två huvudrätter per dag, varav en vegetarisk, matsedlarna ska vara säsonganpassade och skolorna ska sträva efter att öka mängden vegetabiliska samt ekologiska livsmedel. Dessa riktlinjer tar således hänsyn till den problemställning kring livsmedelsproduktionen som lyfts i strategin och överensstämmer också väl med livsmedelsverkets rekommendationer på området.

Självfallet måste både miljö- och klimatpåverkan från livsmedelsindustrin minska. Därom torde de allra flesta vara överens. Denna fråga bör dock inte lösas genom politiska pekpinningar i skolmaten. Ett mycket mer förutsägbart och effektivt sätt är istället att använda sig av marknadsekonomiska styrmedel enligt polluter pays principle i produktionsledet.

- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 2 juni 2014.
Förvaltningen föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna och överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Magnus Liljegren (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Fredrik Canerstam m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Magnus Liljegren (FP).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Fredrik Canerstam m.fl. (S) och Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) enligt följande:

Strategin innehåller ett flertal viktiga åtgärder för att minska övergödningen till våra vattendrag. Dessa åtgärder måste alla inkorporeras i kommunens verksamhet. Då miljöpartiet länge har försökt lyfta frågan om minskad köttkonsumtion som en miljöåtgärd, t.ex. genom förslag om "en köttfri dag" i Stockholms skolor, ser vi positivt på att detta är en av punkterna i strategin.

Särskilt uttalande lämnas av Fredrik Canerstam m.fl. (S) enligt följande:

Rapporten visar tydligt hur viktigt det är för en framtida god miljö i Stockholmsområdet att arbeta fokuserat med att minska övergödningen. Flera konkreta och positiva åtgärdsförslag lyfts fram, där bland annat integrering av de femton politiska miljö kvalitetsmålen för minskad övergödning i andra processer är en viktig poängtering.

Att genomföra seriösa satsningar på kollektivtrafik samt att utveckla cykelvägbanenätet är givna fortsatta fokusområden.

Att satsa på att både servera mer vegetarisk mat i skolorna men även utbilda våra barn i att kunna laga vegetariskt, genom tex hemkunskapslektionerna, framkommer som mycket goda framtidssatsningar för att minska ned på köttkonsumtion och den mängd näringsämnen som förs in i landet.

Särskilt uttalande lämnas av Stellan F Hamrin (V) enligt följande:

Tillstyrka förvaltningens förslag till beslut.
Därutöver tillägga behovet av samlade åtgärder, restaurering av skadade vattenmiljöer och rening av avloppsvatten från alla fastigheter i länet.

Vi delar helt förvaltningens synpunkter rörande behovet av komplettera Vattenmyndighetens åtgärdsprogram med såväl en mer detaljerad geografisk upplösning som ett mer omfattande helhetstänkande. Ekologiskt funktionellt slutna system måste hanteras separat samtidigt som hänsyn tas till det inflöde som sker från oftast uppströms men ibland ”nedströms” belägna vatten. Den senare aspekten är helt nödvändig för prioriteringen av åtgärder i tid och rum. För Stockholms del utgör Mälarens och Östersjön två sådana källor till inflöde av närsalter som måste beaktas och åtgärdas och där det krävs ett omfattande regionalt och nationellt samarbete.

Vi delar också förvaltningens synpunkter vad gäller begreppet ”Hållbar dagvattenhantering” och nödvändigheten av att ”öppna” vattensystemen och fördröja vattnets avrinning och därvid skapa ”översvämningssområden” på lämpliga platser. Trafiken spelar som förvaltningen påpekar stor roll som kvävekälla samtidigt som kollektivtrafiken utgör den enda långsiktiga lösningen. Detta understryker nödvändigheten av att Stoppa Förbifarten och istället använda resurserna till just kollektivtrafik.

Därutöver vill vi understryka behovet av åtgärder för att minska tillförseln av närsalter till Mälaren som helhet, vilket måste ske inom ramen för Mälarens Vattenvårdsförbund och där Stockholms kommun bör öka sin aktivitet. Inflödet av närsalter från Östersjön tills skärgården understryker behovet av att Stockholms kommun, som den historiskt störste förorenaren, tar ett betydligt större ansvar också ekonomiskt för Skärgården och att Regeringen kraftigt ökar sin satsning på restaureringen av Östersjön.

Vi vill också poängtera vikten av att restaurera skadade vattenmiljöer. V har tidigare lagt fram ett detaljerat restaureringsprogram för både sjöar, vattendrag och brackvatten och vill särskilt poängtera vikten av att utveckla musselodling och syresättning av bottenvatten i dessa sammanhang liksom av skyddszoner vid vatten på all odlad mark. Båda dessa åtgärder är kostnadseffektiva åtgärder i både sött, bräckt och salt vatten och utgör bra kollektiva lösningar som ersättning för mindre effektiva individuella insatser av ex. jordbrukare.

Vi vill också understryka nödvändigheten av att alla enskilda fastigheter inklusive fritidsfastigheter snaras förses med effektiva reningsanläggningar antingen genom anslutning till kommunala reningsverk eller genom enskilda eller gemensamma lösningar.

Beträffande Länsstyrelsens förslag vill vi påpeka att även om köttkonsumtionen måste minska av främst klimatskäl utgör den ur övergödningssynpunkt inte något större problem så länge avloppsvattnet genomgår fastställd rening. Vi vill också påpeka att skapandet av kretslopp är viktigt men att hänsyn härvid måste tas till klimatkostnader i form av ex. transporter. Återvinning av fosfor är nödvändigt men det innebär inte med självklarhet att gödsling av åkrar med naturgödsel är den bästa lösningen, eftersom naturgödsel bidrar till övergödning i högre grad än handelsgödsel.

§ 20

Miljö och miljövanor i Stockholm 2013 Rapport om enkätundersökning

Dnr 2014-7885

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna anmälan av rapporten.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna rapporten till kommunstyrelsen, övriga nämnder och bolagsstyrelser för kännedom.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 20 maj 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Magnus Liljegren (FP) enligt följande:

Medborgarenkäten som mäter stockholmarnas miljövanor och attityder till olika miljöfrågor är en viktig källa för att följa upp olika mål i stadens miljöprogram, men ger också en bra bild av hur stadens invånare tänker om miljön och Stockholms miljöarbete.

Av 2013 års undersökning framgår att en majoritet av stockholmarna är nöjda med miljön i Stockholm och det alltså finns ett mycket starkt stöd för stadens miljöarbete. Det är naturligtvis ett viktigt kvitto på Alliansens offensiva miljöpolitik de senaste åren, där vi bland annat uppnått 2015 års klimatmål redan år 2012 och genom en aktiv politik lyckats sänka halterna av partiklar PM10 till en nivå som gör att vi beräknas klara luftkvalitetsnormen under år 2014. Omkring 95 procent tycker dessutom att det är bra eller mycket bra att Stockholms stad bedriver ett aktivt miljöarbete, och det är också glädjande att intresset för miljöfrågor ökar.

Många stockholmare är dock oroade över miljön. Den största oron gäller fortfarande kemikalier och gifter i miljön, med klimatförändringarna strax därefter på andra plats. Stockholmarnas prioritering av miljöutmaningarna stämmer därmed väl överens med det arbete som staden bedriver på området. Igår antog Kommunfullmäktige stadens första kemikalieplan – den mest offensiva satsningen på området i

Sverige – och under året har även en färdplan som pekar ut vägen mot en fossilbränslefri stad år 2050 slagits fast. Likaså har vi utrett hur stadens organisation kan bli fossilbränsleoberoende senast år 2030 och utmejslat riktlinjer för förnybar energiproduktion i stadens egna fastigheter.

Nöjdheten över tillgången till parker och naturområden i stadsdelarna ligger oförändrat på en hög nivå. De senaste åren har anslagen till skötsel och underhåll av dessa höjts, varför det är glädjande att se att också stockholmarnas nöjdhet över skötsel och underhåll ökar. Inrättandet av de tre nya naturreservaten i Årsta, Älvsjö och Kyrkhamn är även en viktig del i att bibehålla och öka den goda tillgången på gröna oaser i staden.

Det är också glädjande att stockholmarnas nöjdhet över tillgången till och skötsel och underhåll av cykelbanor fortsätter att ligga på en hög nivå trots den stora ökningen av antalet cyklister som har skett de senaste åren. Staden genomför just nu en historisk miljardsatsning på cykelinfrastruktur vars effekter ska bli intressanta att följa i kommande medborgarenkäter.

År 2010 utsåg Europakommissionen Stockholm till Europas första miljöhuvudstad, och nyligen utsågs Stockholm till Sveriges klimatstad i WWF:s stadsutmaning Earth Hour City Challenge 2014. Vi fick dessa utmärkelser tack vare ett långvarigt arbete inom miljö- och klimatområdet och för våra ambitiösa planer inför framtiden. Utan stockholmarnas intresse för och engagemang i miljö- och klimatfrågorna Stockholms internationella rykte som världsledande miljöstad inte varit möjligt. Denna rapport ger därför ett viktigt kunskapsunderlag när staden stakar ut vägen för att nå våra allt mer ambitiösa miljö- och klimatmål.

Särskilt uttalande lämnas av Stellan F Hamrin (V) enligt följande:

Detta är ett viktigt och omfattande dokument som förtjänar ett djupare studium. Initialt noterar vi behovet av bättre inomhusmiljö och då speciellt i vissa förorter.

§ 21

Laddinfrastruktur i Stockholm: Lägesrapport

Dnr 2013-8217

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar enligt miljöförvaltningens

förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna lägesrapporten.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 2 juni 2014.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Magnus Liljegren (FP) enligt följande:

En av de största utmaningarna för att klara klimatomställningen och röra oss mot ett fossilbränslefritt samhälle är omställningen av fordonsparken. Bilen kommer – om än i mindre utsträckning än i dag - att ha en plats som transportmedel även i framtiden. Det är därför av yttersta vikt att omställningstakten mot framtidens fossilbränslefria fordonspark ökar jämfört med idag.

För att nå en fossilbränslefri fordonspark kommer en rad olika tekniker och bränslen att behöva samverka. El- och hybridfordon utgör i detta sammanhang en mycket viktig pusselbit.

I dagsläget finns det dock ett antal hinder för en bred marknadsintroduktion av elfordon. Ett av dem är prisskillnaden jämfört med konventionella fordon. Det finns därför anledning att stimulera denna marknadsintroduktion genom incitament till early adopters. Detta sker också dels på statlig nivå genom exempelvis supermiljöbilspremierna och befrielse från fordonsskatt men också på lokal nivå här i staden genom exempelvis avgiftsbefriad supermiljöbilsparkering. Staden har länge legat i framkant vad gäller arbetet med att möjliggöra för en introduktion av elfordon i staden. År 2009 initierade staden arbetet med en omfattande elbilsupphandling som kom att omfatta 296 organisationer och år 2011 antogs en framåtsyftande elbilsstrategi (som sedan under 2013 inarbetades i stadens miljöbilsstrategi) med en rad åtgärder på området. Ett annat

hinder som också angrips i såväl elbilsstrategin som miljöbilsstrategin är bristen på laddinfrastruktur. Även här ligger staden i framkant. Stockholm Parkering AB arbetar enligt miljöbilsstrategin med att införa laddmöjligheter inom bolagets bestånd, och ett bra exempel på detta i närtid är det nya Högalidsgaraget där samtliga 200 parkeringsplatser utrustades med laddinfrastruktur. I budgeten för år 2014 ges dessutom i uppdrag och avsätts medel för att uppföra 10 snabbladdningsstationer och 100 normalladdningsstolpar runtom i staden. I stadens budget för 2014 anges också att stadens samtliga bostadsbolag ska arbeta med att förbereda infrastruktur för elbilar. Även på regeringsnivå arbetar alliansen med fler åtgärder för att öka takten i omställningen av fordonsflottan såsom att utreda ett bonus-malussystem för nybilsförsäljning.

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) enligt följande:

För att styra privatbilismen bort från fossila bränslen krävs fördelar för den som väljer förnybart framför bensin eller diesel. Vi anser att det i denna omställningsprocess måste underlättas för den som väljer elbil framför fossilt. Vad gäller elbilar är det viktigt att man vet att bilen kan laddas och därför är en fungerande och utbyggd infrastruktur för laddning mycket viktigt för en ökad elbilsanvändning i staden. Det är också självklart viktigt att aktuella uppgifter finns att finna på hemsidor och appar så att man lätt kan hitta och använda en befintlig laddstation.

Det finns ett behov av fler snabbladdningsstationer i staden och vi anser av flera anledningar att det är en stor fördel om dessa stationer ligger väl synliga i staden. Detta för att underlätta för elbilsföraren att hitta laddplats men även för att visa potentiella elbilsköpare att det finns goda möjligheter för laddning i staden. I detta sammanhang kan det även finnas fördelar för de elbolag som vill bidra med laddstationer att synas i staden.

Det kan även vara lämpligt att inventera behovet av snabbladdningsstationer för taxibilar för att kunna lägga snabbladdningsstationer på de platser som taxiförare har behov av, för att kunna öka andelen eltaxibilar i staden.

Vad gäller normalladdningsstationer är det viktigt att undersöka var behovet av laddstolpar är som störst. Var kan elbilsbilister gynnas bäst, var parkerar arbetande på dagarna, kan större företag uppmuntra till elbilar genom att elbilsförare

får gratis parkering med laddmöjlighet, kan man uppmuntra till elbilskörande genom utbyggnad av laddstruktur och gratis parkering på infartsparkeringar/pendlingsparkeringar och vilka idrottsplatser har störst behov av laddstrukturer? Även bilpooler bör undersökas. Vart åker man med sin bilpoolsbil och finns det ett behov av att installera extra laddplatser på välbesökta platser så att "räckviddsångesten" kan minska när man väljer elbil.

Vi anser också att det är av största vikt att bilpooler och laddinfrastruktur prioriteras framför vanliga parkeringsplatser i de fall där nya parkeringar byggs.

Särskilt uttalande lämnas av Fredrik Canerstav m.fl. (S) enligt följande:

Rapporten visar att situationen med laddstolpar i Stockholm är förvirrande för den som inte är djupt insatt i ämnet. Förutom de olika standard när det kommer till själva laddkontakt i bilarna, är systemen för betalning allt för många och rapporten visar brister i funktionaliteten. Här bör staden arbeta för en gemensam standard bland aktörerna på marknaden för hur användande och betalning av laddstolparna.

Ett annat problem att laddstolparna saknas på platser där människor rör sig som centrumanläggningar, infartsparkeringar och nära större arbetsplatser. För ska elbilar bli den nödvändiga framgången måste det vara för stockholmarna vara enkla att både hitta och använda i vardagen.

§ 22

Deltagande vid SGBC Building Sustainability den 10-11 november 2014

Nämnden behandlar deltagande vid SGBC Building Sustainability den 10-11 november 2014.

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att bevilja deltagande för intresserade ledamöter vid SGBC Building Sustainability den 10-11 november 2014.

§ 23**Förvaltningschefens information**

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm informerar kort om den rättsfallspromemoria som ledamöterna fått ta del av.

Pia Winbladh Högfors berättar kort om att hon ska besöka Bryssel för att informera om bergvärmepumpanläggningar och den e-tjänst staden har. Pia berättar också att förvaltningen under maj månad hade inspektionsrekord.

Gustaf Landahl informerar om att alla PCB-anläggningar ska vara sanerade senast den 1 juli. Senast den 1 juli ska även Swedavia vara överens med berörda fastighetsägare i Bromma om åtgärder.

Maria Svanholm berättar att Kemikaliecentrum nu anställt två personer.

Malin Tappefur informerar om att förvaltningen nu ska ta över luftövervakningen i Dalarna.

Vid protokollet

Kristofer Stjernqvist